

Naročnina za kraljevino
SHS
Mesečno 45 K. Letno 576 K.
Inozemstvo:
Mesečno 68 K. Letno 816 K.
Dglasi: enostopna mm vrsta za
enkrat 2 K, večkrat popust.

JUGOSLAVA

Vseučeliški knjižnici
v Ljubljani.
Obvezni izvod,
poštne prosto.

Uredništvo:
Wolfova ulica 14. Telefon 300
Uprava:
Marijin trg 8. Telefon 44.
si se ne vračajo.
m je priložiti znamko
za odgovor.

Rezultati o plačevanju neposrednih davkov.

SEJA FINANČNEGA ODBORA. — LETA 1921 JE PLAČALA SLOVENIJA 59 MILIJONOV DINARJEV, HRVATSKA IN SLAVONIJA LE 58 MILIJONOV DINARJEV.

Beograd, 7. febr. (Izv.) V finančnem ministstvu je danes zborovala prva sekcija finančnega odbora. Na dnevnem redu je bila razprava o draginskih dokladah. Doslej so bile v državnem proračunu postavke pod rubriko »Izredni krediti za pokritje draginskih dokladov«. Sekcija je sedaj zahtevala od pokrajinskih delegacij ministrstva financ kakor tudi od delegatov vseh ministrstev, da se imajo v novem proračunu pri vsaki partiji takoj izraziti tudi draginske doklade. Sekcija misli nadalje, da se imajo iz proračuna vrhovne državne uprave izločiti postavke za vpokojene častnike in železničarje in da se izdatki za te osebe stavijo v proračun dotičnih ministrstev. Sekcija meni, da se imajo pristojbine na takse, začeti pri gotovi vsoti, plačevati v denarju in ne več v takšnih količinah. V razgovoru z delegatom ministrstva financ za Hrvatsko in Slavonijo se je ugotovilo, da se je na neposrednih davkih nabralo v letu 1919 19 milijonov dinarjev, leta 1920 25 in leta 1921 58 milijonov dinarjev, za leto 1922 pa se pričakuje, da bodo neposredni davki znašali 77 milijonov dinarjev. V Sloveniji se je v istem roku na neposrednih davkih nabralo leta 1919 17 milijonov, leta 1920 19 in leta 1921 59 milijonov dinarjev. Nadalje se je ugotovilo, da plačuje Slovenija razmeroma manj invalidskega davka kakor drugi deli

države. Tako se je plačevalo po 1,90 dinarjev od davčne glave, dočim se je v drugih pokrajinah države ta davek pobiral po tri do štiri dinarje na davčno glavo. Vlada misli, da naj finančni odbor takoj po končani razpravi o državnem proračunu začne delovati v finančnem ministstvu in naj razmisli o reorganizaciji tega ministrstva, kakor tudi o poenostavljenju vsega finančnega sistema. O tem predmetu se bo sčasom zahtevalo tudi mišljenje raznih delegatov. Sekcija je svoje delo skoraj popolnoma končala in se ima baviti edinoletno s državnimi dohodki in s proračunom vrhovne državne uprave. — Jutri ob 9,30 dopoldne ima sejo plenum finančnega odbora. Na dnevnem redu je dvajsetina za mesec marec.

Beograd, 7. febr. (Izv.) Peta sekcija finančnega odbora je imela danes sejo v ministstvu za promet. Razpravljala je o proračunu tega resorsta. Sekcija je ugotovila, da niti v proračunu niti v finančnem zakonu za leto 1922 ni postavke 100 milijonov dinarjev za nove poti, ki se že gradijo. Celokupna vsota za te poti in ceste, ki so že v delu, znaša okrog 153 milijonov dinarjev. Sekcija namerava zahtevati od finančnega ministrstva in od finančnega odbora, da najde kritje za to vsoto, ki je nemudoma potrebna.

Razprava o upravnih razdelitvah države.

ZAKONSKI NAČRT BO DANES PREDLOŽEN. — NAJPREJ SE BO RAZPRAVLJALO O SAMOUPRAVI IN OBČINSKI UPRAVI.

Beograd, 6. februarja. (Izv.) Včeraj popoldne je imel zakonodajni odbor sejo z dnevnim redom: Volitev pododboru za upravo razdelitev države, za samoupravne oblasti in srezko samoupravo. V debato je poseglo več govornikov, ki so predlagali, naj se izvoli ožji pododbor, ki naj pripravijo vse gradivo za podrobno debato. Poslanec Lazic in Gjonović sta predlagala, naj plenum takoj sam razpravi o predlogu in naj izdela načrt v splošnem in v podrobnosti. Poslanec dr. Hohnjec je v imenu Jugoslovanskega kluba izjavil, da odklanja vladni predlog, ker njegova stranka ne stoji na stališču, ki ga zastopa vlada glede upravnih razdelitev in ker zahteva, da morajo ostati pokrajine. Minister Trifković je pojasnjeval nekatero točko in ugotovil, da ustava predvideva rok do 28. marca, do katerega bo skupščina morala sprejeti ta zakon. Zaradi tega priporoča, da se čimprej konča ta zadeva, in je predlagal, da se izvoli ožji odbor. Zakonodajni odbor je nato z večino glasov sprejel predlog

vlade, da se izvoli ožji odbor. V ta ožji odbor je bilo izvoljenih enajst poslancev in so v njem zastopane vse stranke.

Novoizvoljeni pododbor za upravo razdelitev države je imel danes dopoldne svojo prvo sejo, na kateri je razpravljalo o zakonskem predlogu glede upravnih razdelitev države v oblasti. Poslanec Kristan je izjavil, da je po njegovem mnenju nujno, da se zadeva čimprej reši. Elaborat pododboru naj dobi v razpravo finančni odbor, da ga potem čimprej pretresa skupščina, ker bi drugače vlada ta zakon udeležila z naredbo. Izvoljeni so bili nato trije poročevalci, in sicer Ljuba Jovanović za upravo razdelitev, Kosta Timotijević za samoupravo in Milan Simonović za občinsko upravo. Poslanec Ljuba Jovanović je izjavil, da bo mogel poročati o zakonskem načrtu glede upravnih razdelitev države že na jutrišnji seji. Sklenilo se je, da se najprej razpravi o samoupravi in o občinski upravi, nato pa šele o upravnih razdelitvah države.

Bolgari mobilizirajo proti Grški.

Atene, 7. febr. (Izv.) Kakor poročajo grški listi, je Bolgarska začela mobilizirati več razredov topništva in jih pošila na trasijsko mejo. Grška vlada je zaradi tega vložila protest v Sofiji. Pod orožje se pozivajo tudi rezervisti iz Makedonije in Tracije. Sploh se na Bolgarskem opaža sumljivo kretanje bolgarskih komitašev in kemalistov, ki pripravljajo napade na železniške proge in mostove v Traciji.

Posledice splošne stavke v Berlinu.

Berlin, 7. februarja. (Izv.) Mesto Berlin je zelo trpelo vsled splošne stavke. Vsled pomanjkanja vode je v bolnicah več oseb umrlo. Zaradi nezadostnega uvoza moka je mnogo pekov moralo ustaviti obrat, vsled česar je nastalo pomanjkanje kruha. Mnogo obrti je moralo prenehati z delom, ker

niso imeli na razpolago gonilne sile. Železniško ravnanje je stavkajočim železničarjem zagrozilo, da jih odpusti iz službe, ako jo jutri ne nastopijo službe. Berlinski magistrat zahteva od stavkajočih, da se povrnejo na svoja mesta do danes ob dveh popoldne, sicer jih bo takoj odpustil.

SEJA ODBORA ZA POSLOVNIK NARODNE SKUPŠČINE.

Beograd, 7. febr. (Izv.) Snoči je imel sejo odbor za poslovnik narodne skupščine. Razpravljali so o pričakovani debati v narodni skupščini. Predlagalo se je, naj se debata o proračunu za leto 1922 čimprej konča. Trajati sme največ dva meseca. Proti temu predlogu so nastopili zemljoradniki in zahtevali, naj se odredi, ako se določi omejitev razprave o proračunu, da traja debata o tem predmetu najmanj 90 sej. Poslanec dr. Edo Lukinč je predlagal glede plač predsednika narodne skupščine, da bo čaka, kakor jo premeta ministrski predsednik. O tej točki ni bilo debate, ker je minister Trifković predlagal, naj se v tem pogledu doseže sporazum z vlado.

LLOYD GEORGE ODOSTOPI?

Berlin, 7. febr. (Izv.) Kakor poročajo listi iz Pariza, javlja londonski dopisnik lista »Temps«, da namerava angleški ministrski predsednik Lloyd George odstopiti.

PAPEŽ PIJ XI.

Rim, 7. februarja. (Izv.) Papež Pij XI. je potrdil kardinala Gasparrija v njegovem svojstvu kot državnega tajnika. Potrdil je tudi prelato, ki jih je imenoval pokojni papež Benedikt XV. in ki so tvorili papeški dvor. Danes b enajstih dopoldne je papež Pij XI. šel v Sikt. kap. Pred njim so korakali kardinali, papeški dvor in garde. V tej kapeli so se kardinali tretjič poklonili novemu papežu, ki je nato podelil blagoslov in se potem povrnil v svoje sobane.

POBegli ATENTATORJI NA KRALJA NA DUNAJU.

Beograd, 7. februarja. (Izv.) Ministarstvo za notranje zadeve je dobilo od dunajske policije obvestilo, da sta skozi Dunaj potovala atentatorja na kralja Aleksandra Mladen Marinković in Joža Juhasz, ki potujeta iz Madžarske kot dozdevna ruska ujetnika. Denar in potne liste jima je na Dunaju preskrbel član boljševiške misije dr. Brovskij.

CELOKUPNI DRŽAVNI DOLG.

Beograd, 7. febr. (Izv.) Celokupni dolg naše države znaša 2.382.275.466 frankov. Na vojnem dolgu imamo plačati Franciji in Angliji 936 milijonov frankov, Ameriki pa 72 milijonov frankov.

SUBVENCIA ZA GLEDALIŠČA.

Beograd, 6. februarja. (Izv.) K predsedniku narodne skupščine dr. Ribarju je prišla danes dopoldne deputacija gledaliških igralcev in ga je prosila, naj dela na to, da se gledališčem ne zmanjšajo subvencije, ker bi bila to katastrofa, ne samo za existenco igralcev, ampak za gledališko umetnost.

ZEMLJORADNIKI IN RADIČEVCI.

Beograd, 7. februarja. (Izv.) »Tri-buna« javlja, da se je dosegel sporazum med zemljoradniki in Radičevci. Pri prihodnjih volitvah nameravajo oboji postaviti skupno kandidatsko listo. Na Hrvatskem naj bi kandidirali radniki, v Južni Srbiji pa Radičevci. (To vest je treba vsekakor sprejeti z vso rezervo.)

PROTESTNA SKUPŠČINA JAVNIH NAMEŠČENCEV.

Zagreb, 7. febr. (Izv.) Zveza javnih nameščencev sklicuje za jutri popoldne skupščino javnih nameščencev z dnevnim redom: protest vladi, ker še ni izplačala obetanege poviška prejemkov javnih nameščencev.

OMEJITEV PROMETA.

Dunaj, 7. febr. (Izv.) Ker postaja pomanjkanje premoga v Nemčiji vsak dan občutnejše, se je pokazala potreba, da se morajo ukiniti še nadaljnje železniške zveze med Avstrijo in Bavarsko in od Bavarske dalje. Med drugimi vlaki prenehajo od danes dalje tudi dnevni brzovlaki Salzburg-Beljak-Področica-Jesenice, ki so dosedaj vzdrževali zvezo med Monakom in preko Jesenic na eno stran proti Trstu, na drugo stran pa proti Zagrebu in Beogradu.

ODPUSTI DELAVSTVA NA ČESKEM.

Praga, 7. febr. (Izv.) Kakor poroča »Sozialdemokrat« iz Usti na Labi, je bilo včeraj v Schichtovih tvornicah odpuščenih 1500, v obeh tvornicah za steklo pa 800 delavcev.

Praga, 7. febr. (Izv.) Razen steklarne v Ustju je tudi sladkorna tvornica v Schoenpriesenu odpustila delavce radi pomanjkanja premoga.

SESTAVA NOVEGA KABINETA V ITALIJI.

Rim, 6. febr. (Izv.) Predsednik Italijanske narodne skupščine De Nicola je bil poverjen, da sestavi novi kabinet. De Nicola se je že začel pogajati s posameznimi italijanskimi strankami. Socialnimi demokrati so obljubili, da ga bodo dobrohotno podpirali.

MADŽARSKA SKUPŠČINA.

Budimpešta, 6. febr. (Izv.) Madžarski ministrski predsednik graf Bethlen je danes izjavil v parlamentarnem odseku za volilno pravico, da madžarska vlada ni pripravljena, podaljšati zasedanje narodne skupščine. Ako opozicija ne bo obstruirala, bo čas, ki je še na razpolago in ako se seje same podaljšajo, popolnoma zadostoval, da se sprejme načrt volilnega zakona. Ako bi se sprejete volilnega zakona zavleklo, bi se nova narodna skupščina nikakor ne mogla več sestati do določenega roka, t. j. najpozneje do konca junija 1922.

IZ TURŠKO-GRŠKE FRONTE.

Pariz, 6. febr. (Izv.) Kakor poroča agencija Havas iz Angore, je narodna skupščina privolila v to, da se podaljša pooblastilo, ki je bilo podeljeno Mustafi Kemal paši in ki poteče meseca februarja t. l. Dalje se poroča tudi, da dela angorska vlada velike vojaške priprave na zahodni fronti.

Atene, 7. febr. (Izv.) Po uradnem poročilu od 4. t. m. vlada na vsej fronti mir. Bojno delovanje je moralo prenehati zaradi velikega snega, ki je nadomna zapadel. Na nekaterih mestih je snega do 1 meter visoko.

Zalostna konstatacija.

V treh letih skupnega življenja v eni državi se razmerje med Slovenci in Hrvati ne samo ni poglabilo, ampak se je navzlic različnim zunanjim prepletkam občutno ohladilo. To občuti danes vsak, čeprav tega ne izreče.

To je do gotove meje razumljivo samoobsebi, kajti vse sanje, ki so se porodile ob ujedinitju, se niso mogle uresničiti in je zato moralo priti do majhne reakcije, ki pa ni v nobenem razmerju s sedanjim razpokoženjem, ki poraja misli o amputacijah in reparacijah. Za to so globlji vzroki in teh je mnogo. Poglejmo samo enega.

Skoro odveč je povedati ponovno, da more biti ujedinitje res pravo samo tedaj, če imajo vsi, ki se ujedinijo eden o drugem dobro mnenje in spoštovanje pred njim. To je v začetku tudi bilo tako! Žalibog, samo v začetku.

Gotovi ljudje pri Slovencih in Hrvatih — Srbi so častna izjema — niso mogli zatajiti v sebi svoje suženjske narave, niso mogli prenašati, da bi bili enakovredni, hoteli so ostati hlapci — četudi hlapci v irakih. Če bi razodevali to svojo notranjost brez ozira na lastno korist in povedali, da je to samo njihova notranjost, jih ne bi smela motiti pri njihovem poslu. Govorili pa so, da je ves narod tak — kajti samo od te trditve so pričakovali koristi.

In postavili so se na piedestal in razkladali: »Ta narod obstoja iz robskih duš, ki hrepene po svojih nekdanjih zatiralcih. Vse, kar je ustvaril ta narod v stoletjih, je plod robskega duha in ta narod ne bo vreden ničesar vse do časa, da vrže s sebe vso svojo preteklost in se znebi svojega robskega jezika.«

Tako so govorili ti Slovenci in tudi nekateri Hrvati o svojem narodu. Šli so tako daleč, da so blatili svoj narod po beograjskih listih, samo da bi bil njih glas tem bolj gotovo uslišan.

In ker niso dosegli drugod nobenega uspeha, se lahko ponašajo, da so ga vsaj na tem polju.

Srbi so v začetku cenili Slovence, kajti poznali so jih po ljudeh, ki so oznanjevali slovensko ime s ponosom in brez misli na lastno korist. Sedaj pa so prišli krivi preroki, ki so rekli, da je vse to laž in mislili, da je edini cilj: da je bogato poplačana lastna nemoč, ki kaže jezik iz za varnega zavetja tujega plašča.

Ko so videli Srbi, da je takih ljudi med nami in so ti ljudje dopovedovali, da so oni najboljši, kar premoremo: kdo naj se še čudi, če so začeli tam onostran Save zmajevati z glavami, češ: čemu nam bodo? In to je bilo najvažnejše med opravili, ki so ga opravljali državotvorni elementi med nami in kateremu so se posvečali po lastni izpovedi z največjim samozatajevanjem. In pri tem opravilu so res imeli uspeh.

Kulijev nikjer posebno ne spoštujejo, to je vedel že pokojni Koseski, in da so na jugu tako reagirali, kot so, je samo dobra znamenje za bodočnost.

Kajti kuliji pri nas že izginjajo.

Veliki nemiri v Indiji.

2000 VSTAŠEV NAPADLO POLICIJSKO POSLOPJE.

London, 7. febr. (Izv.) Uradno se poroča: Brzojavka iz Gorakhpura javlja, da je v mestu Chaurichaura v provinci Gorakhpur severovzhodne Indije 2000 vstašev napadlo policijsko poslopje. Pri tem napadu sta bila ubita dva

policijska nadzornika in 15 policijskih agentov. Vstaši so zažgali policijsko poslopje, v katerem so zgoreli vsi ubiti policisti. Na strani vstašev sta menda bili ubiti dve osebi, cela vrsta pa jih je ranjenih. Položaj je zelo resen.

Sovietska Rusija na robu propada.

Varšava, 7. febr. (Izv.) Iz Moskve poročajo: Sovjetski delegati na gospodarski konferenci v Genovi so dobili nalog, da kategorično odklonijo plačevanje predvojenih dolgov. Ta sklep utemeljuje boljševiška vlada s tem, da je zapadni imperijalizem spravil sovjetsko Rusijo na rob propada.

Moskva, 7. febr. (Izv.) V Begevskem Volosku v kusneškem okrožju gladuje

nad 80 % prebivalstva. Ljudje se hranijo z mrhovino. Vsak dan umre okoli 15 ljudi. V hinskem okrožju strada skoro vse prebivalstvo. V posameznih vaseh umre vsak dan 20 do 50 ljudi. Iz vasi Slavkino v bugačevskem okrožju (gubernija Samara) se uradno poroča, da je gladujoče ljudstvo pojedlo mrliča.

SNEŽNI METEŽ.

Zagreb, 7. febr. (Izv.) V noči od nedelje na ponedeljek in ves včerajšnji dan je v Zagrebu in okolici snežilo. Zapadlo je toliko snega, da je nastala občutna ovira v prometu. Zagrebške ulice in trgi so polne snega, kar tvori veliko oviro za počestni promet. Vlaki so imeli včeraj in danes ogromno zamudo. Sinočnji beograjski vlak je imel zamudo treh ur. Nastal je tudi snežni metež in vihar, vsled česar trpijo brzojavne in telefonske zveze, ki so ponekod pretrgane. Po poročilih, ki jih je prejel ravnanstvo državnih železnic v Zagrebu, je na nekaterih progah promet ustavljen zaradi velikega snega. Zaradi tega je železniško ravnanstvo odredilo, da se do nadaljnjega ustavi tovorni in osebni promet na progah Ogulin-Bakar in Ogulin-Gospić. Vsled tega je ustavljen časno tudi poštni promet na teh progah.

ZAMENJAVA PET DINARSKIH NOVČANIC.

Beograd, 7. februarja. (Izv.) Po odredbi generalnega inspektorata finančnega ministrstva morajo vse državne blagajnice in vsi poštni uradi sprejemati novčance državne izdaje po pet dinarjev ali dvajset kron do včevši 5. maja 1922. Sprejete novčance se ne bodo dajale več v promet.

PROMET Z DEVIZAMI.

Beograd, 7. februarja. (Izv.) Po naredbi generalnega inspektorata finančnega ministrstva se člen 3 pravilnika o reguliranju prometa z devizami in valutami v nobenem primeru ne more nanašati na potovanje v obmeji-

nem prometu, kakor tudi ne na one osebe, ki prestopajo meje v inozemstvo za kratko potovanje in za kratak rok. Ti potniki smejo jemati s seboj do največ 3000 dinarjev in ne do 3000 frankov. Te osebe smejo v obmejnem prometu imeti namesto 3000 dinarjev tudi odgovarjajočo vrednost v novčanicah one države, v katero potujejo.

VPRAŠANJE SEVERNOIRSKE MEJE.

London, 7. febr. (Izv.) Irski kabinet je poslal angleškemu ministrskemu predsedniku Lloyd Georgeu pismo, v katerem izjavlja, da ne bo pristal na nobeno izpremembo severnoirske meje, kakor je bila določena v zakonih iz l. 1920, razen, ako bi se to zgodilo po obojestranskem sporazumu.

BORZNA POROČILA.

Zagreb, 7. febr. Devize: Berlin 149 do 151, Bukarešta 0—240, Milan 1420 do 1435, London 1314—1318, Pariz 2570—2577, Praga 570—577, Svica 5900—5950, Dunaj 3.70—3.85, Budimpešta 47—47.50, New York (čeki) 300 do 301. Valute: Dolarji 299.50—300.50, avstrijske krone 4—4.50, carski rublji 22—23, francoski franki 2525—2550, napoleondori 1100—0, marke 152—160, leji 233—235.

Beograd, 7. febr. Dolarji 74, marke 38.25, leji 59, levi 48, napoleondori 675, Devize: London 327, Pariz 535, Zeneva 1480, Praga 174, Dunaj 0.89, Berlin 37.60, Milan 353, Budimpešta 11.45.

Curli, 7. febr. Berlin 2.525, New York 511, London 22.16, Pariz 43.20, Milan 24.20, Praga 9.625, Zagreb 1.65, Varšava 0.16, Dunaj 0.17, avstrijske krone 0.08.

Izbrisan madež.

Trst, 2. februarja.

Italijansko časopisje se je silno razveselilo poteka občinskih volitev v Postojni. Tam ni zmagala »Slovenska narodna stranka«, temveč neka »uradniška lista«, ki je po mnenju italijanskih listov — Italijanom naklonjena. Veselili so se, da je »Slovenska narodna stranka« propadla in da je Slovincem odklenalo za vedno v najvažnejšem kraju, v slovenski metropoli Julijske krajine.

Resnično, vsi smo bili uverjeni, da je tam zares prodrla stranka, ki hoče sužnjati Italijanom in sram nas je bilo, kljub temu, da smo bili uverjeni, da je mogoče kaj takega le z rasilnostjo in sleparstvom. Sram nas je bilo in upali smo na tihem, da se madež izbriše vsaj pri prihodnjih občinskih volitvah, za katere se bo treba nekoliko bolj pripraviti.

Naravnost presenetila pa nas je izjava občinskega sveta v Postojni, ki odločno zavrača vsa sumničenja ter odkrito in brez strahu priznava, da so vsi izvoljeni občinski svetniki zavedni slovenski možje, ki se niso prodali nikomur in ki tudi nočejo hlančevati nikomur, temveč hočejo ostati zvesti si novi svojemu narodu.

Izjava se glasi takole:

Izjava.

Naši nasprotniki hočejo z izidom občinskih volitev kovati kapital. Narodni nasprotniki razglajajo, da so s svojimi glasovi pobili slovenski nacionalizem in slovensko delegacijo v državnem parlamentu s tem, da je naš državni poslanec gospod Lavrenčič ostal v manjšini.

Temu nasproti izjavljamo svečano in odločno sledeče:

1. Spor med obema strujama občinskih volitev je temeljil samo na gosposarskih razlikah (mesto - vaši).
2. Ugotavljamo, da sta imeli obe struji veliko večino skupnih kandidatov in da je bilo od 20 izvoljenih 10 skupnih, 6-7 iz večine, 4-5 iz manjšine ter da so od 711 veljavnih glasov dobili skupni 685-451, večinski 434-468 in manjšinski 263-273 glasov. V nikakem slučaju torej niso odločevali laški volilci s 100-140 glasovi.
3. Člani ene kakor druge struje, zlasti pa izvoljeni občinski svetniki, so enako narodno zavedni Slovinci ter se v stvari nič, v taktiki pa le malo razlikujejo.
4. Neodgovorni, kratkovidni in lahkomiselni ljudje na eni in drugi strani in struji huijsko enega proti drugemu ter škodljivo skupni stvari vede ali nevede. Te huijskarije od ene, druge ali tretje strani zavračamo najodločneje. Zlasti zavračamo napade od bivšega občinskega komisarja gospoda Josipa Doyvana, katerega poznamo kot političnega slovenskega narodnega moža, osebnega, čistih rok in čistega srca, ljubečega le pravico in pravičnost brez ozira na desno ali levo.
5. Izvid občinskih volitev ničesar ne spremeni na izvidu volitev v parlamentu, pri katerih so vsi volilci glasovali za slovensko listo, zato tudi za gospoda poslance Josipa Lavrenčiča. Tudi naši parlamentarni delegaciji izrokamo v imenu Postojincev neomajano in neomejeno zaupanje. Posebno velja to za našega soobčana gospoda poslance Josipa Lavrenčiča, katerega s tem uljudno naprošamo, da naj deluje še nadalje za blagor naroda in občine.

Občinski svet v Postojni, dne 28. januarja 1922.

(Slede podpisi vseh obč. svetovalcev.)

Predleženo izjavo je izvoljena deputacija izročila gospodu poslancu Josipu Lavrenčiču s primernim nagovorom in odgovorom. Nato je on poslal na občinski svet v Postojni dopis z dne 29. jan. 1922 pod št. 1845, kateri se glasi tako-le:

Cislani tovariši!

Vaša možata izjava od včeraj, ki izvira iz srca vpoštevajočega politični položaj našega naroda, me je nelzmerno vzradostila. Izid ravno dokončanih občinskih volitev so izrabljali naši politični nasprotniki v svojo svrhu, da blatiijo zastopnike našega naroda, med katere tudi jaz spadam. Odgovor ste jim dali tak, kakršnega zaslužijo, podali ste pa s tem tudi pojasnilo domaćim klevetniškim to in onstran meje, razjasnili ste s to izjavo vsestransko naš položaj. Čast Vam! Strinjam se popolnoma s prvimi štirimi točkami Vaše izjave v vsakem oziru, peto točko pa vzamem v svojem in v imenu svojih slovenskih tovarišev v rimskem parlamentu hvaležno na znanje.

Z ozirom na to, da moram vršiti svoje poslanske dolžnosti in bom tedaj mnogo časa od doma odsoten, ne morem svojega mesta v občinskem svetu tako izpolnjevati, kakor bi bila moja dolžnost. Zastran tega odlagam ta poverjeni mi mandat, obljubljam pa, da bom vse svoje skromne moči posvetil v prospeh naše občine in mile mi Postojne. Zato Vam hočem biti v vsakem oziru na razpolago.

Zvesti svojim načelom, zvesti svojemu narodu hočem delovati v bratski slogi za občni blagor.

Bog Vas živi!

Postojna, 29. januarja 1922.

Z bratskim pozdravom

Jos. Lavrenčič, posl. v parlamentu s. r.

Ta izjava postojnskega občinskega sveta nas je razveselila in moralno dvignila, Italijanom pa, ki so razbojnali v svet, da je v Postojni zmagala »njihova« stranka, je prinesla veliko blamažo. Račovedni smo, kaj bodo sedaj pisali, kako se opravičevali. Jezo bodo bruhal in zavedno Postojno in zivali gnojnice nanjo. Pošljali bodo tja fašiste zažigati in streljati s prepričanjem, da če zdaj ne, postane pa vsaj po prihodnjih občinskih volitvah Postojna italijansko mesto. — Ne, ljubi sosede! Tako rnejo pa vendar ne gre, kakor ste mislili!

Orijsko vračanje.

Diference, ki ostajajo med angleško in francosko politiko, se ne tičejo le Nemčije in reparacij, podmornikov in podobnih evropskih vprašanj, marveč segajo tudi na druga področja vnanje politike. Ponovno smo že opozarjali na nesporazumljenje v orijski politiki, ne le ker so sama po sebi važna, marveč posebno, ker se tičejo onega ozemlja, ki bo v bodočnosti v slovenski in posebej jugoslovanski politiki igralo važno vlogo.

V čem si nasprotujeta angleško in francosko stališče v orijskem vprašanju, ki stopa ravno sedaj znova v aktualno stanje, je že dovolj znano. Francija je obljubila angorski vladi v pogodbi, ki jo je sklenila z njo v polju, da bo podpirala njene težnje po vrnitvi Smirne in Tracije. In Francija res podpira turške zahteve, da ji vrne G. S. Smirno in pa da ji ostane Tracija tja do dolenje Marice in to z Adrijanopoljem vred in pa z morskimi očinami. Kak namen ima pri tem Francija, ni povsem jasno, gotovo je le, da hoče ostati v kar najboljših zvezah z angorsko vlado, da si hoče ohraniti prijateljstvo z muslimani, katerim je mnogo do tega, da je sultanova prestolnica v Carigradu po suhem in po morju zavarovana.

Značilno je, da podpira turške zahteve tudi sovjetska Rusija, ki ima z angorsko vlado tudi formalno tozadevno pogodbo. Opozarjamo na to soglašanje francoske in sovjetske vnanje politike s pristavkom, da bi carska Rusija v podobnem primeru prav gotovo zastopala isto stališče, ako bi ne bila dovolj močna, da uveljavi svoje zahteve do ožin.

Nasprotno pa vztraja Anglija na tem, da ostanje Turčiji v Traciji, na ožinah in pri Smirni v glavnem one meje, ki jih je določila svoj čas pariska konferenca. Njene koncesije se ustavijo na predlogu, da se maritimno najvažnejše sporno ozemlje — internacionalizira. Tak načrt odgovarja najbolj angleškim koristim, kajti stara izkušnja je, da ima pri internacionaliziranju važnih pomorskih točk glavno besedo in korist — Anglija. Iz istega sebičnega razloga podpira Anglija Grčijo, dobro vedoč, da mora ta kot izrazita, a mala pomorska država ostati trajno odvisna od angleške dobrotvolje.

Na rešitvi orijskega vprašanja smo zainteresirani tudi mi Jugoslovani. Ko sklepamo vojaško zvezo z Grčijo, nam ne more biti vseeno, koliko nevarnosti preti tej državi od Turčije in koliko more Angora absorbirati njeno moč. Dalje je posebno važna posest Tracije: ako se vrne vnanje Turčiji, postane s tem znova politični činitelj na Balkanu, kar nam ne more biti všeč.

Po drugi strani pa je današnja posestna razdelitev primorja od Soluna do Catalde ustvarila trajno nevzdržno stanje, ker zapira opek pas grškega ozemlja dohod do Egejskega morja tako Jugoslaviji kakor Bolgariji.

Najprimernejša, najbolj zmiselnja razrešitev orijskega vprašanja bi bila ta, da se raztegne Jugoslavija do Soluna, Bolgarska do Egejske obale od Kavale do Dedeagača, a morske ožine s Carigradom naj dobi Rusija. Kajti Carigrad in ožine predstavljajo vrata v Crno morje, torej v Rusijo in sodijo tedaj nji; kot zveza med Balkanom in Malo Azijo se je itak v poslednji dobi najbolj razvila črta od Soluna v Smirno. Carigrad v ruki posesti bi pomenil najkrepkejšo zvezo med Rusi in južnimi Slovani, dočim bi n. pr. mala Bolgarija to milijonsko mesto komaj obvladala.

Danes govoriti o ruskem Carigradu so seveda le — sentimentalne fantazije. Toda pride čas — kdo dvomi o njem — ko bo mogla Rusija zopet inisiti na realizacijo svojih življenjskih zahtev, in tedaj zraznima, o katerem smo govorili, ne bo utopija. S tega vidika smo motrili zadevo in s tega vidika bomo najbolj pozdravljali ono rešitev, ki bo nosila čimbolj — provizoričen značaj. Saj moramo kot provizorij smatrati ves položaj vse dotlej, dokler se srednje in vzhodnoevropski svet znova ne okrepi.

Politične vesti.

× Proti protidržavnim elementom. Upit poslanca Bradnerja na predsednika Ministrskega sveta. Iz zanesljive strani sem izvedel, da je bil te dni sprejet v avdienci pri Nj. Veličanstvu Kralju Alesandru veleposestnik Alfred Windischgrätz iz Slovenije. Nadalje žujem, da je bil sprejet imenovan tudi od gg. ministrov za rube in žume in za agrarno reformo in da je zahteval, da se ukine sekvestura nad imetjem njegovega brata Hugo Windischgrätz na Planini pri Raketu, oz. da se, ako se sekvestura ne bi mogla ukiniti, zamenja vsaj tamkajšnji sekvester g. Ristič. Meni se zdi skorenemogoče, da bi vlada ne bila obveščena o postopanju g. Hugo Windischgrätz, kateri je za časa razgraničevanja med našo državo in Italijo vplival na italijanske oblasti s posebnim vlogo, katere originalna slika je v naši posesti, da se v interesu nacionalne stvari čim več njegovega zemljišča odmeri Italiji. Nadalje se mi zdi nemogoče, da bi vlada ne vedela, da ima g. Hugo Windischgrätz v svoji službi vse polno protidržavnih elementov, ki stojijo stalno v stiku na eni strani z italijanskimi fašisti, na drugi strani pa z Habsburžani in da je med njimi celo osebnji kurir ekstralja Karola dr. Smola. Tudi bi bilo povsem nerazumljivo, da bi vlada ne vedela, da je bil g. Hugo Windischgrätz v spremstvu Karola, ko je došel prvič na Madžarsko in da se Karlov avto še vedno nahaja na Windischgrätzovem veleposvestu na Planini, katerega je hotel odpeljati gor imenovani kurir, ko se je Karol v drugič pojavil na Madžarskem, a je to preprečil sekvester g. Ristič, tačo da je Karlov avto še vedno v naši posesti. Poudarjam, da brata Alfred in Hugo Windischgrätz delata skupno proti interesom naše države in da se iz sprejema prvega pri Nj. Veličanstvu Kralju in pri ministrstvih da sklepati, da išče Alfred Windischgrätz, kateri se je komaj eksponiral kakor njegov brat Hugo, zaščite od strani naše države, da bi se lažje v kalnem ribarilo. Pripominjam, da je istega kopita njihov stric, ki živi kot Karlov eksponent na Čehoslovaškem, kjer je bil za časa Karlovega povratka tudi nekaj časa zaprt, in da se je v čehoslovaški narodni skupščini stavil predlog, da se morajo stroški za mobilizacijo proti Madžarski pokriti iz Windischgrätzovega imetja, katero se mora v ta namen konfiscirati. Moje mnenje je, da bi tudi mi drugače ne smeli postaviti z Windischgrätzovimi in da tisti ni postopal pravilno, ki je izposlal, da je bil član te protidržavne družine sprejet od samega Nj. Veličanstva Kralja. Zato si dovoljujem prositi gospoda predsednika ministrskega sveta, da mi izvoli nujno odgovoriti: 1. Je li vladi znano, kako se ponaša družina Windischgrätz proti današnji naši državi? Da ima zveze z ekstraljem Karlom in s italijanskimi oblastmi in fašisti in da je uplivala na razmečitev med našo državo in Italijo v našo škodo? 2. Kako je mogel biti Alfred Windischgrätz kljub temu sprejet na dvoru in v kakšen namen? V znižni poslovnik prosim za ustnen dogovor v narodni skupščini.

Časopisni glasovi.

»Slovenec« prinaša članek dr. Alfreda Šerka »Nikar«, kjer članek odločno nastopa proti odpravi humanističnih gimnazij. Ustanovitve realk in realknih realk, kolikor se vam jih ljubi, pustite nam pa vsaj teh par gimnazij, ki jih imamo! Vseposved se diferencira, vseposved se ustanavlja! Srečanje šole, vseposved ki je bujno duševno življenje, pri nas se pa davi še ono edino dobro, kar smo prinesli iz rojstva, se uničuje in ni velika navdola! Nikar!

»Jutro« pravi o novem papežu, da papeža tokrat ni sprejel Rim kot zastopnika katoliškega sveta, temveč kot prestolice italijanskega kraljevstva. Po propasti habsburške monarhije se je pomaknila centrala klerikalne politike v Italijo. Fanatika cerkvene politike v novi Benediktovi smeri — to hoče biti odvisno Pij XI.

»Napreč« priporoča delavstvu zavednost in če noče jugoslov. delavstvo zaostati in zamuditi čas, tedaj se mora resno lotiti

svoje prave naloge, ki mu jo narekujejo razmere v državi. Organizirati se, politično se izobraziti, napraviti se sposobno, da prevzame in izvrši veliko nalogo, ki mu je v človeški družbi namenjena.

»Slovenski Narod« pravi o novem papežu, da je z izvolitvijo zmagala v Vatikanu italijanska nacionalistična misel. Mi Slovinci nimamo nobenega papeža, da bi pretakali solze, ker je vatikanska politika krenila dočela v italijanske vode, nasprotno: čimbolj bo ta politika nesila izrazito italijansko obilje, tem preje uvidijo slovenski narodi, da njih verski spas ni v Rimu. Sele takrat bodo Slovani v istini svobodni — duševno in telesno!

»Novi čas« pravi o novem papežu, da je na glasu kot učenjak, zgodovinar, ki je kot duhovnik in cerkveni knez podpiral socialno stremiljenje katoličanov, organiziranja v krščanskih ljudskih organizacijah.

Gospodarstvo.

Ing. Sadar:

Tipi agrar. produkcije v juž. Srbiji.

(Nadaljevanje.)

Tileveški okraj: Ta okraj je najintenzivnejši, posebno južno od Demirkapije. Tu je kraj smokev, kalanjk (vrsta breskev), bombaža in vinogradov, vzgojenih po južnem načinu. Neobdelane zemlje 262.000 ha, obdelane 40.000 ha. Okraj je slabo naseljen, slabo obdelan in sicer vsled emigracije mohamedanskih rodbin vsled sovražne propagande. Prikladen je posebno za poljedelstvo, ki je v obljudenih krajih zelo (relativno) napredno s dvema letnima posestvama: prideluje se v prvi vrsti pšenica, potem pa ječmen, rž, oves, koruza in trgovske rastline: mak, duhan in bombaž. Zadnji je dobre kvalitete, duhan pa malo zaostaja za finim turškim v vzhodni Macedoniji in Traciji.

Zivine ze: 17.750 velike, 61.800 male, prve torej sorazmerno veliko. Za obdelovanje služijo voli, manj bi volji. Goveda je nizke rasti, slično poljskemu; konj je malo, za transport se rabijo osli in megi. Ove je več kot koz, a važen je tudi ribolov v Dojranskem jezeru.

Sadjarstvo ni tako zastopano, čeprav so kraji (dojranski in dževdželski) bogati sliv, češenj, kuten, smokv in kalanjk (vrsta breskev). V severnem delu je precej važno vinogradništvo, grozdje se bere za vino; v južnem delu se pa bere kot namizno grozdje, znano »strumisko« (okoli Strumice in Valandova) grozdje, ki je dvovrstno: črni in beli »drenak«, a važno vsled trajnosti in sposobnosti za transport; pred vojno si je bilo osvojilo inozemstvo tja do Berlina. Vino se pa prodaja in pije kot »stikevco«.

Dževdželski in Dojran sta središči sviloreje, ki je jako razvita; dobro organizirana je trgovina s kokoni in uvedeno je moderno pridobivanje sviloprejkinega semena pod potrebno državno kontrolo. Za hrano svilopreki je zasajeno mnogo murv, ki se vzgajajo v nizki obliki ob železnici in okoli vasi od Demirkapije pa do Dževdželske in okoli Bogdana, kjer se z velikim uspehom goji tudi bombaž.

Tip kmetijske produkcije je torej poljedelski, vinogradniški in svilarski. K tem pride še kultura južnega sadja: smokev, kalanjk in verjetno še, da bi okoli Bogdana uspeli tudi poskusi z zasajenjem oljk, ker tu najdemo sledove podivjanih oljk; tu in okoli Valandova pa zasad limon in pomaranč na odprtem polju. Vinogradništvo kaže isto sliko kod drugod. Uničila ga je filoksera; misli in mora se osvojati državni matičnjak v centru vinogradništva, v Kavadarju. Svilarstvo je treba favorizirati, odgajati murve, naseljene kraje, ki nudijo toliko prirodnega bogastva, pa naseliti, da se naravne sile zemlje poljedelsko koristno eksploatirajo.

Januarski koncerti.

Kljub vsemu razpoloženju proti ljubljanski glasbeni kritiki, ki baje vse veličine in vrednote podira in sanja o popolnosti, na katero bodo mogli Slovinci sele preko dolgotrajnih razvojnih stopenj, se danes more reči, da je ravno občinstvo tisto, ki dejansko ni velika vse osebnosti in trude, in da je kritika ona, ki kaže na močnost ljubljanskega koncertnega življenja, ako bi se v naši sredini organiziralo umetniško produkcijo na zdravil temeljih in ako bi se po drugi strani umetniki, ki pri nas nastopajo in ki so našega rodu, pojmovali svoje umetniško delo v zmislu avtokritičnega napredovanja. V naši javnosti dejansko danes še ne obstoja zvest, da imamo umetnike, ki so v neki meri dovršeni. Iz vseh strani se oglašajo proti kritiki glasovi, ki jo zaničujejo, ker kaže pri slovenskih umetnikih ne upoštevanje »razvoja« in takih stvari. In vendar je kritika o naših koncertih povsem pozitivnega prepričanja in povdarja, da imamo umetnike, dasi ne vedno brez gotovih hih, vendar »nadrazvoje« vrednosti. To dejstvo, ki je vsakakor zanimivo, ker izprobača neko pri nas že dolgo gojeno prepričanje o razvojnem stadiju in primitivni višini slovenske glasbene umetnosti, se nain

vidi prav posebno prikladno, da povdarimo, koliko možnosti resničnega umetniškega življenja in glasbene kulture bi mogli biti deležni v Ljubljani in v Sloveniji sploh, ako bi se enkrat končno ustanovila resna družba ljudi, ki bi vzela organizacijo koncertne propagande slovenske glasbene kulture v roke. Imamo veliko število umetnikov na vseh poljih solistovske in kompozitorske glasbe. In vendar kako uborne so naše koncertne dvorane, le vsake kvatre čujemo enega ali drugega. Tudi pri nas imamo ljudi, ki pričakuje mrzlično vsako novo skladbo naših skladateljev. Kako ni se ubrneli intimni večeri naših slovenskih skladateljev, kjer bi posamezno ali skupno nastopali in prednašali svoje najnovejše umetniške. Pri naših umetnikih in v naših koncertnih dvoranih ni vse za nič, ni vse »razvzno«. Imamo tudi dovršene ustvarjalce in prednašajoče tvorce samostojnega glasbenega življenja. Samo razkrojljeni so na vse vetrove. Saj ni potrebno, da jih nastojejo vse po vrsti, v kolikor so v domovini, da nasi operi, kjer jih duši nesposobnost, javno nerazumevanje, medsebojna nestrpnost in neudržnost. Kaj da navedemo vse umetnike, ki se klatijo po tujni, mesto da bi delovali v naši sredini in se oplajali s pobudami pristnega slovenskega sveta!

Take misli se porodevajo, ko prisostvujemo našim koncertom, recimo, da navedemo poimenično, ravnokar preteklim januarskim koncertom klavirskih virtuozov Trostovih, velikemu simfoničnemu nastopu orkestra Dravske divizijske oblasti z neumornim idealizmom dr. Cerinova na čeu in končno kvartetu Zika. To niso več smelosti deatantizma, marveč pojavi resničnih umetnikov, ki nastopajo in ustvarjajo na temelju prirojene umetniške natore. Beseda umetnik, ki je v desetletjih pred vojno značila najvišje dostojanstvo človeškega bitja, se je sicer po vojni zlorabljala za marsikatero naduto domišljavost in sebično vohu do javnega uspeha. Vendar ni daleč čas, ko bo njena vrednost n. novo vzpostavljena in merilo najvišjega človeškega prizadevanja. Taka vrednost se je pojavila na klavirskem koncertu, ki sta ga priredila Chire in Anton Trost. Pri obeh, posebno pa pri zadnjem smo mogli doživeti isto merilo, ki je vsaj danes poslednja lastnost resne umetniške prirode in kateri pravimo ritmičnost in harmoničnomelodična konstrukcija prednašane umetnine ako že ne imamo umetnine po melodični slakosti, ali pa po harmonični pestrosti, kar je vse skupaj nekaj površno za tega. Ravno izvirnost pri ritmični in splošni dinamični rekonstrukciji posamezne skladbe je za naš glavna stran Antona

Trosta, ki ga dela na Dunaju, v tem središču decentne glasbene kulture, tako priljubljenega in uoštevanega. Kaj bi se spuščali v podrobnosti in navajali konkretne vrline tehnik, umetnike in posebnosti prednašanja, ki bi sicer mogla biti zanimiva duševlovna karakteristika Trostove umetniške duše. Povdarjamo samo njegovo najglobljejšo zmožnost, ki jo je pokazal pri Bach-Busonovi Chaconni. Dasi tehn. izvrstna, je bila njegova soproga v interpretativni konstrukciji dokaj slabejša in medla. Zato si je tudi izbrala Saint-Saensov koncert v g-molu, ki je bil ljubka skladba francoskega romantičnega esprima. Značilno je za voike umetnike, da zmotejo izpremeniti koncertno dvorano, v svetlo, kjer legne preko prislukujočih duš čar tajinstvenosti in mistične zamaknenosti. Takšen je bil ta večer.

Dr. Cerinov koncert je poglobil utise, ki smo jih prejeli od poslednjega simfoničnega koncerta Dravske divizijske muzike. Neutrudljiv pri ozbehanju, vztrajajoč v udanosti pri orkestralni glasbi, iskren v namerah s slovenko orkestralno kulturo, ki jo od svoje strani hoče pospeševati, je mogel biti vesel tega drugega nastopa. Osobito se mu je posrečila Dvorakova Opoldnevica in pa Adamičeva Suta za orkester, dasi se je videlo, da se mora boriti s tehničnimi nedostaki »vo-

jega orkestra in da bi z drugimi in boljimi silami mogel ustvariti še večje glasbene misli. Javnost se ne zaveda, koliko truda in ljubezni je treba tako od strani dirigenta, kakor tudi od strani izvajajočih članov, da se priredi za Ljubljano simfonični koncert s programom, ki vsebuje imena Mozarta, R. Straussa, Dvoraka, Glazunova, Glinke in končno tudi Adamiča. Kajti Adamičeva Suta predpostavlja velik in rutiniran orkester, da zamore slediti sestavljenemu duševnemu dogodevanju, na katerem sloni njegova skladba. Po našem mnenju je skladba kompozitorsko šibka, kor ni izvira in je v melodičnem in harmoničnem oziru precej pobarvana z rusko narodno pesmijo. Vidi se nam, da je prej v svojih »Nočnih pesnilih« in v poslednjih zborskih skladbah, recimo v »Cuj nas zemlja« pokazal pot, ki odgovarja odkritosrčnosti, skladnosti in doslednosti z zvočnim svetom njegove slovenske nature. Tudi tu ne maramo opisovati svojih občutkov, ki so v gotovi meri procesi, ki gredo vzporedno z časovnim odigravanjem umetnine. Boljše je, da smo pokazali na objektivno kulturno vrednost dr. Cerinovega prizadevanja in njegovih sodelavcev.

(Dalje sledi.)

Izkaz

prispelkov za spominsko ploščo pisatelju
Franu Masliju - Podlumbarskemu.

- Po 2800 K Zbirka Miško Reichler, zadr.
revizor, Ljubljana.
- « 2100 » Ciril Pirc, župan, Kranj.
- « 1774 » Fr. Januš, gostiln. Domžale.
- « 1050 » Dr. Val. Rožič, prof. Ljubljana.
- « 1000 » Dr. Fr. Bistič, vseuč. profesor,
Ljubljana in »Slovenska Matica«.
- « 630 » Uredništvo »Jutra«, Ljubljana.
- « 500 » Tiskov. zadruga, Ljubljana.
- « 400 » Dr. Gregor Zerjav, Ljubljana.
- « » » Fr. Golob, Vič, »Zveza
kulturnih društev, Ljubljana«.
- « » » Gregor Maselj, Sp. Loke, »Ivka
Seštan - Mikolič, Sevnica
ob Savi«.
- « 268 » A. Kopitar, Zgornje Loke, Bla-
govica.
- « 300 » Jadranska banka, Ljubljana -
Kreditna banka, Ljubljana.
- « 220 » Dr. O. Churain, Lukovica
(Zbirka).
- « 200 » Tončka Miklavčeva, Ljubljana.
- « » » Janko Rahne, Brdo, »Janez
Maselj, Sp. Loke, »Obrtna banka,
Ljubljana, »Jos. Jakopič, Ljubljana, »Dr.
Vladimir Ravnhar, Ljubljana, »Fr.
Pustotnik, Biogorica«.
- « 120 » Fr. Majdič, Vir, »Leon Tr-
stenjak, Ljubljana«.
- « 100 » Peter Majdič, Celje, »»So-
šolci«, Ljubljana, »Dr. O. Churain,
Lukovica, »Šim Zibbert, Mödling, p. D., »Dr. J. Sajovic,
Kočevje, »Dr. P. L. Povšek, Čakovce, »Lav. Fer-
rin, Zagorje ob Savi, »Hranilnica,
Moravce, »Dr. J. Dimnik, Krško, »J. Toman, Mo-
ravce, »Fr. Debevo, Ljubljana, »Dr.
Fetich-Frankheim, Ljubljana, »Slov.
esk. banka, Ljubljana, »Fr. Levce, Dob, »Rud.
Andrejka, Ljubljana, »I. Subelj, Kamnik.
- « 80 » Fr. Per, Ljubljana, »Fr. Kobler,
Radovljica, »Dr. Janko Štebinger, Ljubljana.
- « 60 » A. Slatnar, Kamnik, »And. Maselj, Sp. Loke, »Zdr. Novak, Metlika, »Ivan
Smaldek, Krtna, »G. Vidic, Lukovica, »J. Petrovec, Sara-
jevo, »Jak. Furlan, Siska, »Fr. Lovšin,
Vinica, »K. Hinte-reichner, Poljčane, »Hil. r.
H. šole v Mežici (Korotan), »E. Gangl,
Ljubljana, »Jos. Lašič, Ormož, »Jur. Režek,
Ljubljana, »Val. Kompare, Logatec, »Mih.
Lazar, Zagorje ob S., »Dr. Fr. Detela,
Ljubljana, »Mir. Praprotnik, Homec, »Dr.
R. Karba, Kamnik, »Fr. Habjan, Krašnja, »Dr.
M. Slavek, Ljubljana, »Iv. Grad, Beričevo, »E.
Petrovec, Gorica, »M. Rihartšič, Lukovica, »J.
Natek, Celje, »F. Gregor, Ljubljana, »Iv.
Steiner, Ljubljana, »M. Hitič, Dob, »Tom.
Petrovec, Jarše, »Jer. Grad, Dragomelj, »Jos.
Reich, Dob, »Fr. Kham, Ljubljana, »redb.
Sešig, Ljubljana«.

na, »Iv. Gorenc, »Fr. Gu-
šič, »M. Vashe, Dol, »H. Paternost, Mengeš, »F. Zi-
bert, Krašnja, »Frid. Kavčič, Srednje, »Fromova stav-
nica, »J. Germ, Novo mesto, »J. Petrič, dijak, »Matko
Kante, Kamnik, »M. Zupan, Cenišek, »V. Strušk, Krašnja, »J. Cevc, Kamnik, »P. Tausen, Brdo, »Fr. Tomšič, Polhovgradec, »Iv.
Velepec, Ljubljana, »J. Skar-
la, Prevoje, »Fr. Berlec, Kandija, »M. Bajš, Dol, »J. Klement, Nevleje.

Vsem darovalcem iskreno zahvalo iz-
reka Odbor.

Michél Zevaco:

"NOSTRADAMUS."

Mirta se je postavila k monumen-
talnemu vhodu, bogato ovešenemu z
zastavami in banderci, ki je bil pri-
pravljen za dvor in gospodo z de-
zele. Tu se je kočatilo med dvojno
vrsto halebardirjev v paradni opravi
vse tisto velikolepše, s katerim so
umeli francoski kralji pri vsaki pri-
liki podčrtavati svoj sijaj.

Za vojniki se je gnetlo ljudstvo.
Mirta je gledala na vse oči. Zdačji
pa je zavladala med množico tista
osupla tišina, ki pomeni, da je pri-
kipelo strmenje na višek. Kaj se je
bilo zgodilo? Kralj, kraljici, princ in
princeze ter vsi najvišji velikaši so
bili že prišli; na borišče se je trla
zdaj le še manj važna vlastelinska
drobnjad. Kaj je bilo potemtakem?

Vzrok ljudske osuplosti se je iz-
ražal v naivnih, polglasnih vzdikih,
iz katerih pa je zvenela večjemu
ušesu vsa lestvica pikre hu-
domušenosti.

»Oho! Kdo so ti ljudje? — Hehe,
mari ne vidite, da so kraljevski cu-
narji? — Sveta Devica, kakšni giz-
dalini! — Daj, da jih vidim! —
Njihovi rapirji tehtajo gotovo po
deset funtov! — In brki — hoj,
kakšni brki! — To so poslanci kra-
ljice sabske! — Urá! Urá!...«

Ponosna in veličastna četvorica,
ki je bila predmet teh vzdikov, se
je napihovala tako mogočno, kakor
bi se hotela vsak hip razpočiti. Pri-
znati pa je treba, da so bili res si-
lajni, vsi štirje čisto novi, polni pe-
res, trakov in našitkov. Zavedaje
se strmenja, ki so ga vzbujali, so se
gizdavo zibali v gležnjih in z brez-
primerno smelostjo vihal svoje
ogromne brke.

Tako so se pomikali dalje, pa-
zeč na kretnje in hojo — zakaj ne-
srečneži so se bili res naučili hoditi!

In viharji brke z levico! In upirati
desno pest v bok! Znoj jih je oblival
od upiranja, in vendar je ne bi bili
pobesili za nič na svetu!

»Pozor!« je govoril Trinquem-
aille. »Na dvoru smo! Pozor, gos-
podar!«

»Saj ni nikjer breproke!« je go-
rdnjat Bouracan, ki se mu je gabilo
hoditi po cesti.

»Molči, makako!« ga je ošteval
Corpodibale. »Ali ga ne vidiš, kako
nas popože občuduje?«

»Eh, Bog in bogme,« se je nor-
čeval Strapafar, »siromaka kralj in
kraljica! Uspeh dneva je naš!«

Tisti hip pa se je ustavil in
vzkliknil:

»Tako ti solnce — evo Mirta!...
Kako se imaš, golobičica, tako ti
majke?...«

Vsa četvorica se je zdrznila.
Naglo so odrinili halebardirje in se
iaslonili na leseno ograjo — vsi štirje
v tajnem upanju, da nemara zvedo
kaj o Beaureversu. Mirta je prepla-
šeno razširila oči. Ljudstvo je hva-
lilo plemiče, ki so se vedli tako pri-
lično. Vse je sililo bliže ter nastav-
ljalo ušesa.

»Vi!« se je čudila Mirta. »Vi, ta-
ko obločeni! In v kraljevem spre-
stvu!«

»V kraljičinem!« je popravil
Trinquemaille. »Da, ljuba moja, od-
kar smo sedeli pri »Beli svinji«, se je
marsikaj izpremenilo. Takrat smo
bili navadni vitezi, danes pa smo
kraljičini plemiči!...«

»Kraljičini!« je ponovila Mirta,
ki ni mogla verjeti svojim lastnim
ušesom.

»V Louvru stanujmo!« se je
oglasil Corpodibale.

»V Louvru!... V Louvru!...«
»Tam kakor kraljica,« je skrom-
no pripomnil Strapafar.

»Ja!« je potrdil Bouracan z do-
stojanstveno samozavestjo.

Sledila so pojasnila. V kratkih
besedah je zvedela Mirta srečo
naše četvorice.

»Kam neki še pridejo ti obešenja-
ki!« se je zdrznila sama pri sebi.

Oni pa so — nič hudega misleč —
odkritosrčno popisovali svoje raz-
košne večerje in svoje kneževsko
stanovanje, dokler se niso ustavili
vsi namah ob vprašanju:

»A kaj je ž njim?...«

Ž njim? Joj pomagaj! Ne Mirta
ne klateži niso vedeli ničesar o Ro-
yalu de Beaureversu.

In tako so se razšli, seveda ne
brez objemov in obljub čimprej-
njega svidenja.

»Plemiška služba nas kliče,« je
rekel Trinquemaille.

»V kraljevski loži. Bog in bog-
me!...«

Turnir se je začel. Zgodovinski
dogodek se je izvršil. Drama se je
odigrala točno po Nostradamovem
zasnuttu.

Mirta ni videla tragičnega pri-
zora. Predaleč je bila s srcem in z
očmi, zakaj iskala je le Beaurever-
sa in mislila edino nanj. Odšla bi
bila, da ni srečanje z nekdanjimi
klateži zbudilo njene radovednosti.
Zdajci pa se je vzdignilo na borišču
glasno vpije. Vse je kričalo in vpra-
ševalo. Hrup se je izpremenil v
zmešnjavo. Nato se je razneslo med
ljudstvom zamolklo mrmranje:

»Kralj je ranjen na smrt. —
Umira!...«

(Dalje.)

Drobiž.

* Sestri morilki in roparici. V ma-
lem francoskem mestecu Villefranche
sur Cher se je zgodil zločin, ki se v
analih kriminalistike odlikuje z redko
brutalnostjo. Tam je bil pred kratkim
časom najden v svoji hiši zadavljen
sterček sedemdeset let. Vsi njegovi
prihranki, katere je po navadi franco-
skih kmetov hranil doma, so izginili.

Prvi hip sta bila osumljena dva mla-
deniča in sicer 21 letni najemnik, ki je
stanoval zaeno s starčkom v hiši in
imel pri sebi tudi svojo 17 letno ljubi-
co in potem neki hotelski sluga iz
Toursa, ki je zopet živel v ljubavnem
razmerju z devetnaletno sestro prve
deklice. Ti mladi ljudje so pili tisto
noč v neki krčmi, pozneje se jih je pa
videlo bežati iz starčeve hiše. Policija
je našla v dekličinih škirnjah več star-
čevih stvari in znatno vsoto denarja,

ter je z mladeničema vred aretirala tu-
di deklici kot sokrivki. Med tem sta pa
deklici priznali, da sta mladeniča po-
polnoma nedolžna pri tem zločinu in
sta vse zakrivila onidve sami. Ko sta
bila mladeniča v gostilni, sta šli deklici
v starčovo hišo, ga vrgli na tla, zama-
žili mu robec v usta in ga hladno-
kavno zadavili z neko vrstico. Nato sta
pobrle denar in vse vrednejše stvari.

Morilki sta izrečno lepi toda njiju ro-
ditelji so bili goljufi, alkoholiki in ta-
tovi prve vrste.

Proda se:

ENONADSTROPNA HIŠA V CELJU,
sredi mesta, cena 50.000 Dinarjev. Kupci
naj pismeno ali ustmeno vprašajo pri I.
Kavčič, Celje gosposka ul. 6. 180

NEKAJ OPRAVE

Pred Igriščem št. 1, I. nadstr. levo. 227

OTROŠKI VOZIČEK

dobro ohranjen se prada Kij, pove podruž-
nica »Jugoslavije« v Mariboru. 232

ZEMLJIŠČE

obstoječe od 8—10 oralov zemlje med Zi-
danimostom in Hrastnikom. Naslov v
upravi. 229

Kupi se:

TESANI LES

vsefi obsegov, kakor late, okrogli les, de-
ske po 13, 20, 25 mm. itd. kupujemo vsako
množino iz skladišč. Zadnje ponudbe naj
se pošiljajo na naslov Braču Ivkov, Seta-
par (Bačka).

Službe:

HLAPCA H KONJEM

sorejmem. Prednost imajo oni, ki so že
služili pri konjenici. Hrana v hiši. Ponudbe
na J. Bonač, Ljubljana, Čopova ul. 16.

KNJIGOVODJA

ki opravlja tudi blagajniške posle, samo-
stojna bilanca ter vseh pisarniških del se
takošnji nastop v večjem industrijskem
podjetju v Ljubljani. Ponudbe pod »Samo-
stojen bilančnik« na upravo tega lista. 220

KNJIGOVODJO ali KNJIGOVODKINJO
zmožna bilance ter vseh pisarniških del se
sprejme. Pismene ponudbe z navedbo do-
sedanjega službovanja na upravo »Jugosla-
vije« pod »Dobra moč«. 219

STAVNI DELOVODJA

želi premeniti službo. Zmožen je voditi
vodno zgradbo, zgradbe iz železobetona
in visokih stavb. Vstop po dogovoru. Na-
slov v upravi. 212

ČEVLJARSKEGA POMOČNIKA
sprejemam za boljša dela. Plača tedenska
ali od kosa. Andrej Jamer, čevlj. mojster,
Bohinjska Bistrica. 228

IŠČE SE

mlad, neoženjen vrtnar, zmožen slovenske-
ga in nemškega jezika. Plača po dogovoru;
hrana in stanovanje v hiši. Naslov pri po-
družnici »Jugoslavije« v Mariboru. 231

GOSPODIČNA

išče za popoldan službo v pisarni v Mar-
iboru; večša nemškega in slovenskega je-
zika ter strojepljisa. Ponudbe na podružnico
»Jugoslavije« v Mariboru. 230

VAJENEC

se primerno šolsko naobrazbo se sprejme,
fotografski atelje Kunč Franc, Ljubljana,
Wolfova ulica 6. 225

Razno:

MESEČNA SOBA

s posebnim vhomom se takoj zamenja za
drugo. Ponudbe pod »Soba« poštno ležeče,
Ljubljana I. 226

KDO

izmed ljubljancev bi mi mogel oddati
primeren lokal za nadrobno prodajo rezanih
drv v sredini Ljubljane. Ponudbe pod na-
slov »Nadrobna prodaja« na upravo »Jugo-
slavije«. 223

Zenitne ponudbe:

URADNIK

lesne stroke se želi spoznati z gospodično
ali vdovo in izrečno lepi toda njiju ro-
ditelji so bili goljufi, alkoholiki in ta-
tovi prve vrste. 224

Naznanilo.

Glavni zastop banke »Slavije« naznanja cenemu občinstvu,
da se nahaja pisarna od 1. februarja 1922 v SLOVENSKI ULICI
št. 36 čez dvorišče I. nadstr. pri stranki Siranko ter se uraduje
vsako sredo in soboto od 8. do 12. ure dopoldne. Podpisani se
cenjenemu občinstvu priporoča, da se zavarujejo proti požaru,
vlomski tatvini in življenju edino-le pri domačem zanesljivem
slovenskem zavodu.

Z odličnim spoštovanjem

Ivan Veras.

Kupimo
sesalko

za 8 do 10 litr. na minuto
ter dvigalo (Krahnwinde)
z dvojno prestavo.

Ponudbe na upravništvo
Jugoslavije pod »Rudnik«.

KORANIT

asbestni škrlilevec, najboljši sredstvo sedanjosti za pokri-
vanje streh in obloženje zidov. Tovarna v Karlovcu (Hrvaška)

glavno zastopstvo za Slovenijo:

Fran Hočevar

Moste p. Zirovnica, Gorenjsko.

Stavbeniki, podjetniki, pokrivači in vsi, ki hočete imeti
dobro pokrito streho, sigurno proti dežju, toči, snegu, požaru
in viharju. Zahtevajte oferte.

BETON ZELEZOBETON
VODNE ZGRADBE
ELEKTARNE
J. J. Laurencič & Co. STAVBENO
PODJETJE
LJUBLJANA
RIMSKEGA CESTARJA 2
IZRABA VODNIH SIL
ŽRGE-MILINI-PEZOU-HIŠE-VILE-INDUSTR. STAVBE-MOSTOVI
PRORADUNI-NACRTI IN OBISK INŽENIRJA BREZPLAČNO.

Kostanjevles

prosto vagon in večje množine v gozdu
kupi
J. Pogačnik, Ljubljana,
Dalmatinova ulica 1./1.
Posredovalci se dobro plačajo.

NAPRODAJI

Vino in žganje.

Pristno, od 5 Din. liter in naprej,
prosto trošarine na Jesenicah.
Ivan Poljšak,
Jesenice, hotel Pošta.

Traverze

6 komadov po 8-40 m
4 komade po 12 m
Profil 28 cm nerabljen
prodaja takoj.
Poštni predal 43, Ljubljana.

DRVA

celo letna dobava
v letu 1922 se kupi
vsako množino.
Obvezne ponudbe
do 18. februarja 1922 z navedbo
dobavnega časa je poslati do
12. februarja 1922 na »Poštni
predal 151« gl. pošta Ljubljana.

Razglas.

Dne 8. februarja 1922, ob 10 uri zjutraj, vrši se
na veleposestvu »Hotemež« pri Radečah-Zidani most
ustmerna javna dražba sledečega le-a:

- 1) cirka 900—1000 plm³ hrastovega lesa na panju
 - 2) „ 300— 400 plm³ smrekovega lesa „
 - 3) „ 370 plm³ borovih in nekaj smrekovih brzo-
javnih drogov od 14—23 cm debeline na
tenkem koncu in z dolžino od 8—10 m
(zimski sečnja 1921).
 - 4) „ 219 plm³ borovih čokov in odrezkov do
4 m in čez 4 m dolžine (zimski sečnja 1921).
 - 5) „ 97 plm³ jamskega lesa (zimski sečnja 1921).
- a) Zdražitelj ima takoj po končani dražbi vložiti pri
upravi veleposestva »Hotemež« 10% izklicne cene kot
varščino, katere ostane pri upravi do končnega spravila
lesa iz gozda.
- b) Dražbeni in nadaljni plačilni pogoji so interesentom
na razpolago pri upravi »Hotemež«.
- c) Uprava ni vezana svoj les najvišjemu ponudniku
oddati, ampak si pridržuje pravico odobritve in odklonitve.

Gozdna uprava Hotemež, dne 4. februarja 1922.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

prodaja iz slovenskih premogovnikov

velenjski, šentjanški in trboveljski
premog

vseh kakovosti v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov
za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava:

Prima tehoslov. in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovski premog in črni premog.

Naslovi: PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG d. d. v Ljubljani, Nunska ulica št. 199